

Česko se musí připravit na důchodce. Jedno opatření stačit nebude

Jan Hrabě

23. července 2026 21:56

Ministerstvo práce a sociálních věcí představilo společně s Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a společností Deloitte Studii dlouhodobé sociální péče v České republice. Ta potvrzuje, že rychlé stárnutí populace nelze zvládnout jedním opatřením. Budoucnost dlouhodobé péče stojí na rozvoji domácích, komunitních i pobytových služeb, lepším propojení sociální a zdravotní péče, podpoře pečujících a dlouhodobém plánování kapacit.

"Demografii nezměníme. Co ale změnit můžeme, je připravenost našeho státu. Dlouhodobá péče není téma jednoho volebního období. Je to jedna z největších strategických výzev, které Českou republiku v příštích desetiletích čekají. Právě proto na ministerstvu připravujeme systémové změny, které této realitě přizpůsobí celý systém péče," uvedl ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka (ANO).

Podle studie bude v příštích desetiletích výrazně přibývat zejména lidí ve věku nad 85 let i seniorů s demencí a dalšími onemocněními spojenými se ztrátou soběstačnosti. To bude znamenat rostoucí nároky na dlouhodobou péči i na její financování. Studie zároveň potvrzuje, že budoucnost systému nespočívá ve volbě mezi domácí a pobytovou péčí, ale v jejich vzájemném doplňování.

"Situace spojená se zásadním zvýšením potřeby a poptávky po péči bude v příštích letech velmi náročná, nikoli však neřešitelná. Vidíme možné scénáře i řešení, můžeme se inspirovat v zahraničí, ale musíme se začít připravovat už nyní – na nové kapacity, personální zajištění, podporu neformální péče a především na důslednou koordinaci všech klíčových aktérů systému sociálních služeb a dlouhodobé péče," uvedl prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký.

Ministerstvo práce a sociálních věcí proto připravuje koncepční změny, které budou reagovat na demografický vývoj. Jejich součástí je rozvoj terénních a komunitních služeb, lepší propojení sociální a zdravotní péče, podpora rodinných pečujících i vytváření nových pobytových kapacit pro lidi, u nichž domácí péči nelze zajistit.

„Domácí péče má své nezastupitelné místo a chceme ji dále rozvíjet. Zároveň ale musíme otevřeně říkat, že existují lidé, u kterých ani při maximálním nasazení rodiny domácí péče není možná. A jsou také lidé, kteří rodinu vůbec nemají nebo se o ně jejich blízcí postarat nemohou. Právě pro ně musíme zajistit dostatek kvalitních pobytových služeb,“ zdůraznil ministr Juchelka.

Jednou z priorit ministerstva je také přesnější plánování kapacit sociálních služeb. V současnosti totiž nelze spolehlivě určit skutečný počet lidí čekajících na místo v pobytových zařízeních, protože statistiky zkreslují duplicitní žádosti podané do více domovů. MPSV proto připravuje systém, který umožní plánovat rozvoj kapacit na základě skutečné poptávky. Ministr zároveň zdůraznil potřebu investic do výstavby nových zařízení sociálních služeb.

"Domovy pro seniory nejsou luxus. Jsou součástí základní veřejné infrastruktury stejně jako školy nebo nemocnice. Pokud víme, že budeme potřebovat více míst pro seniory, musíme je začít stavět dnes, ne až za deset let. Chci proto, aby z evropských prostředků směřovalo více peněz do výstavby nových pobytových kapacit, jednoduše řečeno více peněz do betonu a železa," řekl ministr Juchelka.

Studie současně otevírá debatu o budoucím financování dlouhodobé péče. Podle ministra je správné o jednotlivých návrzích diskutovat, zároveň však musí být výsledkem systém, který bude dlouhodobě finančně udržitelný a zároveň dostupný pro všechny občany.

"Musíme systém nastavit tak, aby byla kvalitní péče dostupná všem, a to jak kapacitně, tak finančně. Nejen těm, kteří si ji mohou dovolit zaplatit nebo mají rodinu, která se o ně může postarat. Rodina má v péči o své blízké nezastupitelnou roli. Nemůže ale sama nést celou odpovědnost ani finanční tíhu systému. Stát od této odpovědnosti nemůže dát ruce pryč," uzavřel ministr Juchelka.